

3

پینک کاری

پینک کاری

لکوک بر پروفیسر شکر اللہ

دفاقی حکومت، ووانگ، وزارت نصابی بہرہ مکاتبات

جوچہ اکیڈمی کوئٹہ

بنک گری

از سلطان عابدی

ترجمہ پروفیسر شکر اللہ

مکذوچدارکنوچ
آغا میر نصیر خان : عزیز محمد بگٹی
حاجی عبد القیوم پورچ : اور ساجدی

بلوچی اکیڈمی کوئٹہ

کلیں حق پہ بلوچی اکیڈمی کوٹہ

بلوچی اکیڈمی کوٹہ	چھاپ کنوڑ
قتلات پر ٹانگ پر لیس۔ کوٹہ	چھاپ باہ
۱۹۸۲ء	سری دار
یک ہزار	سیکڑ
ردپے	با
محمد عارت	کتابت

لہ

نمبر	مضمون	حصہ اول
۵	<u>بنک ڈبنک گری</u>	
۱۲		<u>حصہ دوم</u>
	<u>بینکائی نفع و فائدہ</u>	
۱۲	رقم حفاظت	-۱
۱۵	نفع بزرگ	-۲
۱۶	وام بزرگ	-۳
۱۸	واپار	-۴
۱۹	رقم دیم ویک - (برائی کنگ)	-۵
۲۰	ٹیکس ادا کنگ	-۶
۲۰	بچت عادت	-۷

- ۲۱ -۸ حاب و کتاب
- ۲۲ -۹ حکومت گورسی
- ۲۳ -۱۰ حفاظت جاہ (لاکر)
- ۲۴ -۱۱ بنک کریڈٹ کارڈ
- ۲۵ -۱۲ سفری چیک (ٹریولرز چیک)
- ۲۶ -۱۳ کمپیوٹرز

حصہ سوئم بینکانی آمدن مد

- ۲۲ -۱ واپار
- ۲۳ -۲ وام نفع
- ۲۴ -۳ کمیشن
- ۲۵ -۴ جاہ ماٹریانی کراہ
- ۲۵ -۵ لاکرو کمپیوٹرائی کراہ

مشکلیں نفظانی رٹ

حصہ اول

بنک و بنک گری

کراچی یک زیبائیں شہرنت - مزن مزینیں پارک - زیبائیں سیل و
 سواد جاہ بے تیاب دیم پو بندارگ وقتی مٹ دتین - ماٹیان تو
 جواب نیت - یک اچ یک و زیبائترنت - اچ آیاں یک و برج و ڈا
 انت - شما آیا کیلنڈر تھا الما دیتے - یا وقتے ٹیلی وژن دشن
 چم کپنتے - دل بعض دش بیت کسے ملک پاکستان و تھا ہم چوشیں
 زیبائیں ماٹھی ہسنت - دری مردم وقتے کہ کراچی و رونت تو اے
 ماٹھی و بندارگ کنت - اے یک بنک و ماٹھیئت - بے مثل زیبائ
 بلندت -

اے یک بنک و دفترنت - بے یک اے نہنت - اے
 وٹیں بعض بلندیں ماٹھی مہ کراچی و ملک و ایندگ شہراں بنک گری و
 بندات جوڑ بونگنت - ایشان تھا ہر وقتا مچی و بندارگ -

مردیں تک سے زندگی بہرہ جوڑ بوتنت - ہر کسی زانت کہ
 بنک پر - شہری مردمان ابید ڈہی مخلوق ہم بنکانی نفع و فائدگی
 زانت - بنکانی کاروبار ء بنک گری گوشن - بیایت کہ ما شمارا بگوشیں
 کہ بنک چوں کار کنت و آمانی چہ نفع و فائدگنت -

گوستگیں زمانہ مخلوقانی مال زور سہر و چاندئے سہت و زیوراتانی
 - حفاظت واسطہ آمانا گدیازان تھا بند کرت و زمینزنا
 کڈاش کرتت - ضرورت وقادر کرت و استعمال اش کرتت - گون وقتے
 گوزگ ء زرع قدر و قیمت ہم بدل بوت - آہی ظاہری شکل و صورت تھا
 ہم بدلی آہت - گونڈیں زرمہ کم قیمتی سکے ناں جوڑ بوتنت - مزین
 زرمہ کاکدے نوٹانی شکل ء جوڑ بوتنت - کاکدے اے نوٹ مہ گڈو
 و دیگر زان تھا کنگ و کڈنگ نہ بوتنت برپا کر اے کبس روچاں خراب
 بوتنت - مخلوقانی وقتے مال و زر حفاظت و واسطہ دیگر زریانی جہد و کشت
 کنگ کیت -

چوش بوت کہ مخلوقانی ولی ضروریاتانی واسطہ پہنیں جاہر ضرورت
 پیش آہت کہ اچ اودا وام بگرت - چیزے وقارند وام ء

واپس بکننت - بے وام گیرگ و غناظرا بعض واری آئے نہیں واپاری
 سودگرانی جال و تنہا مانترینگنت کہ آمان اہج ایشاں وقتی دام و ابید
 زیات زر سود و شکل و گوں بعض تکینف و یک گوں گنگنت راے مے قسمتی
 انت اے وڈیں واپار مروچ ہم بعض جاہ و بوکانت
 عزیزیکہ مخلوکان نہیں ذریعہ حاصل کنگ و جہد ہست کہ آپ آسانی زکیت
 بکننت و گول مناسب و جائزین شرطان زر واپس بکننت - بنگ و کاروبار
 بے انتظام و نامنت

بنک چھ انت ہنچا بنگ و کاربے حسابنت - بے ماشمارا ہا گیاں گرشن
 کہ آہاں گوں عام مخلوقاں تعلق ہست -

بنک ہا جاہ و گوشتگ بیت کہ اودا مخلوق وقتی پیشکتگیں ذراں
 جمع کنت و وقتی ضرورت و وقتا کل زر یا یک حصہ و در کنت - اہج اے
 رقم و بنگ آمان و دام ہم دنت - کہ آپ پیداک کنوکیں کاراں
 بجننت یا پے وق ایندگہ ضرورتاں خرچ بکننت -

بینکائی نسیم ہر بنک ء ایک مرکزی دفتر بہت - وقتی ضرورت ء خاطر
 ملک ء درو ڈنہ بعضیں شاخ پرح کرتگ - مے ملک ء ہم بنک
 گری دیم ء شتر - بعض بینکانی یک ہزار گیش شاخ ملک ء تہا
 مختلف حصہ پرح بوتگنت - بعض گروکیں بنک ہستنت - کہ آ پہ
 گاڑیان ذریعہ مخلوقانی لوگاں آمان ضرورتاں پورا کنگ ء خاطر رونت -
 نوں ماشارا بینکانی مزین مزین قسمان باروا گوشن -

الف - واپاری بنک اے بنک مخلوقانی کلیں بنک گری ضرورتاں پسہ
 کنت - ایسی تہا کلیں واپاری سہولت ہستنت -

ب - زراعتی بنک اے بنک مخلوقان صنعتی دیم رٹی ء واسطہ وام
 دنت - ہا مردم کہ صنعت ء واپار کنت یا نوکیں صنعت پرح
 کنت یا وقتی صنعتی کاروبار ء دیریا برگ بونت اپرح صنعتی بنک ء
 وام اگتہ کنت - بعض حالاتان اے بنک وقتی بن مال ء اضافہ کنگ ء

خاطر عام مخلوق و ذاتی رقم ہم جمع کنت۔

ج۔ زراعتی بنک : اے بنک کشت و کثار کنوکان و پ تخم۔

کد۔ ٹریکٹر۔ ٹیوب ویل ایندگہ کشت و کثاری ضرورتان پید
کنگ و پ دام دنت۔ فصل و بہا کنگ رند دام و واپس گپیت۔

د۔ مرکزی بنک : اے بنک حکومت و باقی کلیں بنکانی انتظام

و خیال داری و واسطہ جوڑ کرتہ حکومت کاروبار و ابید ایندگہ بنکانی کار
کنگ و چاریت کہ آقانون و ورو ڈول و کار کبنت اے بنک
ہر و ڈیں نفع زرخ مقرر کنت۔ پرج بنک و پرج مقررین نفع
زیات گپتہ نکنت۔ اے بنک ڈن و رو دگیں مردمان دری ملکانی
زر دنت (فارن ایکسچ) اے بنک ملک و ہر مالیت و نوٹ چھاپ
کنت و جاری کنت۔

ر۔ زہنگانی بنک : زہنگانی تھا بچت کنگ و عادت و پیداک

کنگ و خاطرء کلیں بنکان زہنگانی بنک چہج کرتے - اسے بنک منتر
 بونگیں روچاں مہ وانگ جاد رونت تا کہ زہنگاں پیسہ جمع کنگ و خاطر
 دیگر جہ روگ مہ کسیت - زہنگان پیسہ جمع کنگ و خاطر زیبائیں
 ڈبی گونڈیں زیبائیں پاس بک دیگر بنت -

ظاہرنت کہ زہگ ایکس پیسہ جمع کرتے نہ کنت کہ بک اپن آن
 مزین کارے بکننت - بلے یہ کار زہنگانی تھا پچت و عادت پیدا کہ
 کنگ انت

بنک چہ و ڈاکار کنت : اگر تئی کرا بے کاری رقم ہست - آرقم و خاطر

سہولت و خاطر ادنی جیب و یا لوگ و ایر کنگ نہ لوٹے - آرا بک
 ایر کنت بنک تہی حساب و چہج کنت اس ذمہ زوریت تو ہر وقت
 کہ تونے وق کلیں رقم و در بکنے یا آئی بک بہر در بکنے -

حساب چہج کنگ و خاطر بنک مینجور کلا ترا ریگ لوٹیت - آترا
 یک فارم و پیر کنگ و واسطہ دنت - یا وق پڑ کنت - اگرہ تو گوں بک
 مینجور یا گوں کار کنتو کاں کس و واقف ز لے - نا تو گوں و تا پنچیں دوست

(بجاردک) داقف یا سیال عبہ بر کہ سرا آیا بنک و تہا حساب پہنچ کرتے -
 پرچا کہ بنک و تہا حساب پہنچ کنگ و پے سر یک بجارو کے تصدیق
 کنگ المنت -

حساب پہنچ کنگ رند اچ بنک ترا یک حساب نمبر و دیگر
 بیت - یک چیک بک - یک پاس بک و یک زر جمع کنگ و فارم
 بک و دیگر بیت - اے کلین فارم بکے سرا تہی حساب نمبر نوشتہ
 کنگ بیت - گوں بنک و تہی کلین حساب و کتاب گوئے حساب
 نمبر و ڈس و نشان دیگر بیت -

بنک و زر جمع کنگ و قازر و زر جمع کنو کہیں فارم بنک
 جمع کنگ بنت - اے فارم دو بہرت - بنک و کارندہ زر حاصل
 کنگ رند فارم و سرا زر حاصل کنگ و مہر جنت ترا واپس کت
 رومی بہر و مکمل کنگ و رند و قی کرا داریت تاکہ تہی حساب زر
 جمع بنت - تو قی بہر پہ حفاظت گوں ایر بگن تاکہ ترا کار بہت -
 و قیکہ ترا اچ بنک و زر در کنگ بلوٹے - تو چک بک پر بگن
 پدا بنک و داخل بگن - چک پر کنگ و وقتا اے گپانی خیال

گورسی ء بکن ۱۔

الف۔ چک۔ سرا ہا وڑا دستخط بکن کہ فارم پڑ کنگے وقتا حساب پہنچ
کنگ ء موقہا کرنگت۔

ب۔ چکٹ سرا تاریخ نوبگ المنت۔

ج۔ چکٹ سرا آگہہ حرف یا لفظ غلط و خراب بہ بیت تو آئیا
کاٹ بکن دیگہ نوکیں حرف نوشتہ بکن پدا ہما جا ء دستخط بکن رد
بنک ء ہتا زرجع کنگ یازر در کنگ وقتا لازم ہنت کہ تو
وت بنک بردے۔ توگوں وتی سنگتیا۔ سیال ء یا پجاروک ء گونا
زرجع کرتہ یاد کرتہ کنے۔ آگہہ خدا نخواستہ تو دستخط کرتہ
نہ کنے۔ تو ترازو در کنگ ء واسطہ وت بنک روگ لوٹیت۔

اے گپ المنت کہ وقتے وقتے وتی پاس بکے۔ رح بنک
مکمل بکنے آڑا گوں وتی زرجع کرنگیں بہرا وگوں چیکانی بہر
مقابلہ بکن بچار۔ تاکہ ترا تسلی بہ بیت کہ تئی حساب، جوانت
اے، گپ ہم المنت کہ تو وتی چک بک ء گوں حفاظت
چو نہ بیت کہ دیگہ مردے تئی چک بک ء غلط استعمال بہ

درا نقصان دار بکنت - اگہ تھی چک جبک خالی یا پُرء گار بہ بیت
 تو آئی اطلاع ہا وقتا بنگ ء سر بکن - اگہ وقت ء سرا بنگ
 اطلاع برسیت - تو آ ابرج تھی چک بک ء پرج چک ء زر ء
 ادائیگی نکنت - اے وڈا تو ابرج نقصان ء رکینگ بے -

بنک تھا ہر وڈیں حساب پرج کنگ بیت - اے گپ ء فیصلہ
 کہ کجام وڈیں حساب پرج کنگ بہ بیت ہر کس وقی ضرورتی وڈ
 و ڈول کنت - اگہ تھی کاروبار ہنچین کہ پہ زوت زوت ء زرج
 کنگ و در کنگ بہ کپیت تو ترا روکیں حساب (CURRENT)
 پرج کنگ کپیت - بے آگہ تھی کرا ہنچیں زر ہست کہ آترا
 پہ زوتا کار نہ کپیت تو ترا بچت حساب پرج کنگ لوٹیت -

روکیں حساب (CURRENT) سرانک نفع نہ دنت - بے بچت حساب
 سرا چیزے نفع رسیت - بنگ آٹوات مٹ حساب ء تھا جمع کنت -
 بے وقی ضرورتی ء واسطہ ابرج اے حساب ء ہم ہفتہ ء دو داری زر در کرتہ
 کنن -

بنک ء تھا بعض وڈیں دیگہ ہم حساب پرج کنگ بیت - ایسانی

تہا زرد رنگ شرط ایندیگہ نفع د فائدگ دیگہ وڈو ڈول ء بیت - بے
 اہج بنیات خاص وڈیں فرق نیست -

دومی بہر

بنکانی نفع

مالون بنکانی فائدگ باروا چیزے زٹیں گپ گو شیر - بنکانی خاص فائدگ
 کہ ہر - لس مردم ء رسنت ایشنت :-

۱- زر حفاظت :- تنی زر ہر ڈا محفوظ بیت - تنی جیب ء زکیت

گار بیت گس ء زر ء ڈر برنت - یا دیگہ وڈا نقصان وار بیت

بے بنک؛ تہے زر ء چوشیں خطرہ نیست - بنک ء تہا تنی زر

ہر ڈا محفوظنت - ہر وقت کہ خرچ کنگ بلوٹے کتہ کنے - تنی

سراے باروا پابندی نیست

۲۔ نفع و گیرگ

الف اگہ تو بنک و بچت حساب و تھا حساب پرچ کرتے۔ یا
دیگہ حساب کہ آئی سرا بنک و نفع دیگہ وعدہ کرتے۔ اے ڈی
تئی زرہ ایو کا محفوظت بلکہ ترا نفع ہم ریت۔ مروجی نرخ و
مطابق و اے نفع و نرخ ہزار و سرا ہفتاد یا ہشتاد کلاہر ہر
سال و یا پرچ ایشی و ہم زیات بیت۔ بے نفع و نرخ ہر وقتا
بدل بیت۔ اگہ پدا بچارے اے نرخ ہر وقتا دیدہ شتا پدا
نہ بوتے۔ ہے خاطر ترا وتی بچت و حساب و سرا زیات نفع رگ و
امید دارگ لوٹیت۔

ب۔ اگہ تئی کرا چوشین زرسہت کہ ترا اے وقتا کار نیست۔
اے وڑیں زر و جوانی و کار مرد کنگ و واسطہ مزین وقتا پر بنک
نفع حساب و تھا ایر بکنے۔ مروجی نرخ و روا اگہ یک سال و
واسطہ زر ایر بکنے آئی صد و سرا وہ یازدہ نفع ریت۔ زر
ایر کنگ و ہر چکس وقت زیات بیت نفع و نرخ ہمکس زیات

بیت۔ بعض وقتا نفع و نرخ صد و سرا سیر پینچ ہم شہر زبیر
 اے باروا بعض بنک آن عجب زیبائیں شرط ایہ کرتے۔ بعض
 بنک گوشتیت اگہ کس و یک خاص زر و پہ یک خاص وقت
 ہر ماہ و ایہ بکنت۔ تاہما بنک وقت ختم بودگ و دند ہما
 بنک ہمنس زر ہر ماہ و ترا و پدا تاکہ دنیا ہستنت
 چکان و دت۔

۳۔ وام گیرگ۔ دام لوگ جوانیں گپ نہنت۔ بے بعض وقتا

دام گیرگ جواننت۔ اگہ خدا مکت ترا پہ بیماری و نا جوڑیا زر
 ضرورت بہ بیت۔ تو اچ وقت سیال سنگت زانت کاراں زر
 حاصل کنگ و جہد و کئے۔ پدا ترا واپار کنگ و واسطہ یا واپار
 گیش کنگ و واسطہ زیات وقت و پہ زر و ضرورت
 پکیت۔ ترا وقت گیس اڈ کنگ و واسطہ ہم زر پکار بیت
 کہ ہر کس اڈ کرتے نہ کنت۔ اے وڈیں حالامان دام گیرگ جواننت
 بے بے مقصد غیر ضروری خرچ و واسطہ وام گیرگ پزح برجان

نہت -

الیہ تر دق ضرورت و واسطہ اہج بنک و دام گنتہ کننے - بنک
تئی ضرورت و پٹ و پول کنگ و رند ضمانت گیرگ رند دام دنت -
اے ضمانت مردم و - جائیداد سہت و زیورے صورت و بوہ
کنت - یا حکومت و بانڈز - سرٹیفکیٹ و صورت و ہم بوہ کنت
کہ بنک آہانا قبول کنت -

ضرورت و پیلہ کنگ و رند اے دام کم کم و اہج تئی آمدن
گون آسان و قسطہ دیگ بیت - اے پیماتئی دام بغیر کم و گیش
ختم بیت -

زمین و کشگ و واسطہ بنک پہ تخم و کد ٹریکٹر و ٹیوب دیل گیرگ
فاظرا دام دنت - اے دام پیدائش و بہا بعد دیگ بیت - پہ
اے سہولت و پیمائشگ و فاظرا بنک و افسر ملازم و ت ہرجاہ
دنت ضرورت مندان و دام دینت - و پدا دام و واپس گیرت -
بے شرطہ ایشنت کہ زر رسگ و رند و ت بنک و جمع کنگ
بے بیت -

۲۔ واپار : بنک تھی واپار مشتری دوست و مددگار نہت۔ ایسی
 مروجہ واپار تھا بنک ہر ڈیڑا سوارنت۔ مثلاً تو پنجاہ ہزار کلدار
 یک کار موٹر پراج جمیل ء گپت۔ اگر بنک ء تھا تو حساب
 پرج نہ کرتے تھی زر لوگ ء اپنت۔ ایسہ ایکس مزین ذریعہ
 آرگ جمیل ء دیگر اہم خطرہ خالی نہنت۔ یا اسے رقم ء جمیل
 رسینگ ء خاطر حفاظت ء بندوبست کنگ لوٹیت۔ بلے ایسی
 بدل ء اگہ بنک ء تھا تھی حساب بہت تو یک چک ء جمیل
 نام دے ء جمیل چک ء رقم دتی بنک ذریعہ ء اہم تھی بنک
 حاصل کنت۔ اسے ڈیڑا کار تھی بیت بغیر پرج ڈیڑی تکلیف و خطر
 پنجاہ ہزار کلدار اہم تو جمیل ء حاصل بیت۔

ایو کا ۔ اسے نہنت بلکہ بنک ذریعہ اہم دومی شہراں تو دتی
 ضرورت ء سامان و مڈی لوٹائنت کنے۔ مثلاً اگہ ترا اہم
 شہراں خترو پچہ دوکان وہ ہزار کلدار ء بجلی ء سامان لوٹائنتہ۔ تو دتی
 ضرورت ء سامان ء یک آرڈر ء دیم دے۔ آہیا نوشتہ کنے کہ بنک

ہوؤں سامان رائی بکنت - اختر سامان عتہی بنک ء دیم دنت - تو بنک ء
 وہ ہزار کلنار ادا کئے دتی سامان عتہی بنک ہما دن ہزار کلنار ء
 اختر دیم دنت - اے دتا تراو اختر ء اچ ہر وڈیں مشکلاں بجات
 حاصل بیت -

۵۔ زر دیم دیگ :- اچ یک شہرے ء دومی شہرا ند دیم دیگ خانرا

بنک آسان ارزائین دصیلنت - خاص طور مزین زر دیم دیگ ء
 واسطہ بنک اچ کلان شہرتیں دصیلنت - پرچا کہ گوں منی آرڈر زر
 دیم دیگ ء یک حد ء بمقرنت خرچ ہم زیات بیت -
 گوں بنک ء تو دتی سیال ورشتہ وار ونپہ واپار ء واسطہ
 زر دیم دات کئے - زر دیم دیگ ء واسطہ بنک ء روگ زر جمع
 گنگ لوٹیت پدا اچ بنک ء ہما زر ء ڈرانٹ ء گوں
 ڈاک ء یا گوں دتی درست سیال ء ہما مردم ء دیگ بیت -
 ہما مردم بنک ء روت ڈرانٹ ء زر ء حاصل کنت -

۶۔ ٹیکس دیگ

تو دتی ہر وڈیں ٹیکس ء بنکٹ تہا جمع کرتے کنے

انکم ٹیکس جائیداد ٹیکس - موٹر ٹیکس - آپ و بجلی و گیس ٹیکس - ٹیلی فون

فیس اے کل ء ٹیکس ہما مقرریں بنک ء تہا جمع بنت -

ایشیا ابید بنک گوں تئی تئی ہیئت تئی کلین زر ء ادائیگیوں کن

مثلاً بیمہ قسط - وڈوڈیں بل و ٹیکس ء ادائیگی ہما اداران ء بردت

کنگ بنت - تو دتی بنک ء یک واری خط ء ویم بدے کر نڈوں

فلاں تارنچ ء فلاں فلاں ادارہ ء چکنس زر دیگنیت - اچ ایٹ

رند بنک ہے ہیئت ء مطابق ء کلین زر ء ادا کنت - ہر وقتاً

کہ تو اے ہدایت ء واپس بگرے - بنک اے وڈیں ادائیگی بندکت

۷۔ بچت ء عادت

الف - بنک ء زر جمع کنگ ء بچت ء عادت پیداک بیت -

اگہ زر لوگ ء یا تئی جیب ء بہ بیت - دقت نا وقت غیر ضروری

چیزانی سرا خرچہ کنگ بیت اگہ تئی زر بنک ء تہا جمع

بیت نہیٰ خرچہ نہا کہی پیدا کہ بیت۔ پرچا کہ نقد زر ۽
 بودگہ ما اے فکرہ نہ کہیں کہ کھام خرچ ضروری انت
 کھام ضروری ہنت۔ گوئڈ گونڈیں چیزانی یا کارانی سرے بعض
 زر خرچ بیت۔ بنک ۽ تہے زر اے وڈا خرچ نہ
 بیت۔

ب۔ بنک ۽ زر جمع بودگہ ۽ بے وڈیں غیر ضروری چیزانی
 سر خرچ نہ بیت۔ مثلاً بے گاہ ۽ دقا تو وقی گس ۽
 گوں آرام ۽ نشنگے کہ ناگاہ یک دوست ۽ یاسپال ۽
 کیت اگہ تہیٰ جیب ۽ زر ہست انت ہما دقا مردم
 بازار ۽ دیم دے کہ فلاں فلاں چیزانی بیاریت۔ اگہ
 تہیٰ جیب ۽ زرنیست تو۔ مہان ۽ عزت ۽ گوں لوگ ۽
 چیزان کنے۔ اگہ تو مہان ۽ خدمت ۽ گوں دگہ
 لذت داریں چیزان کنے ترا بچت بیت مہان اپہ اے
 گپ ۽ بعض دش بیت۔ اے وڈا بنک ۽ زر جمع
 بودگہ ۽ دو فائدگ ترا رست یعنی یک ۽ ترا بچت

بوت درمی تئی مہان گوں دشسی ء رخصت بوت۔

نقد زر ء بودگ ء بعض وقتا مردم فصول خرچی کنت۔
 واسطہ یک بازی چیزے گیرگ ء بدلہ چارگیرگ بیت۔ یک
 گرام نیوگ بدلہ دو کلوگرام گیرگ بیت۔ اے کل خبر
 وتی جاہا جوانت بلے بنک ایشانی واسطہ یک حدو مقدر
 کنگ ء واسطہ مدر کنت۔

بہر روپے گونڈ گونڈیں بچت یک مزینہ رقم ء جوڑنت
 اے رقم خاص ضرورت ء واسطہ ایر کنگ و کار مرد کنگ بیت
 اے تئی کاروبارے تھا مدت کنت۔ اچ اے رقم ء گونڈیں
 کاروبار شروع کرتے کئے۔ پچ مکنے ہے زر بنک تھا ایر بودگ
 ہم نفع و فائدگ دنت۔

ترا لوہیت کہ اچ بنک ء ضرورت ء واسطہ زر
 در بکنے باقی زر ء بنک تھا بلے۔ ایشی تھا ترا فائد
 گنت۔

۸۔ حساب و کتاب سہل سے بیگ و اے گپ عام نہنت

بے دری ملکانی تھا مخلوق وقتی آمد و خرچ حساب و بانک
 تھا پاس بک و ذریعہ و ایر کنت۔ آوقی کلیں آمدن و
 بک و تھا ایر کنت۔ ہر زر و ادا کنگ نوٹت چیک و
 ذریعہ ادا کنت۔ اے وڈا آہانی کلیں آمد و خرچ و حساب
 بک و پاس بک و تھا نوٹت کنگ بیت۔ چیزے روچا
 بعد بک تی پاس بک و مکمل کنت پدا ترا دنت

اے پاس بک و چارگ و رند معلوم کرتے کنے کہ کام
 مدت و تئی آمدن چنکس بوتہ چنکس خرچ بوتہ چنکس زر موجود
 نہنت اے وڈا بک و پاس بک و ذریعہ حساب دارگ و
 بغیر وقتی مالی بیت و معلوم کرتے کنے آئندہ واسطہ وقتی
 آمد و خرچ و برابری و خاطر جہد و کوششت کنے۔

سرکاری دفتر و ایندگہ کاروباری جاہانی حساب و کتاب

بنکائی ذریعہ و بیت۔ پرچا کہ آمدن و خرچ و حساب چارگ و

واسطہ بنک و پاس بک مددگار بیت۔

۹۔ حکومت و مدد

۱۔ آیا ترا معلوم انت کہ ہبازر کہ بنک

جمع کنے کجا روت؟ آیا آزر بنک تھا ایر بیت؟ نہہ ہی

ہر زر و کہ تو بنک و جمع کنے اچ آیا تو حکومت

مدت و کنے۔

حکومت ہم وقتی ضرورتانی واسطہ اچ بنک و زر گیت

آڑا مے بودناک و واسطہ و وڈ وڈیں منصوبہانی سرخرچ کبت۔ وقتی

اے زر بودناک و دیم رئی کارانی سرخرچ بیت وقتی

حفاظت و واسطہ۔ اے وڈا بشکانی تھا زر جمع کنگ و حکومت

مدت بیت مے وقتی ہم مدت بیت۔

۱۰۔ حفاظت (لاکر) زیادہ بنکاں وقتی محفوظ کمرانی تھا حفاظت

(لاکر) ایر کرتے بعض بنکاں کلیں شاخ و حفاظت خانہ (لاکر) واسطہ

محفوظ کرتے آہنانی تھا ہزارانی مقدار و حفاظت خانہ (لاکر)

ایرکنگ بوتہ - حفاظت خانہ یا لاکر چے رات؟۔ اے یک گونڈیں
 ڈبہ کر گوں بنک محفوظ کمرہانی دیوال ء جنو کنت - گوں برلاکر
 دو چابی ولاییں مضبوط این قفل ء جنو کنت - بنک گوں کمیں
 کرایہ اے لاکراں وتی حساب پچکنو کاں دینت - اے کرایہ
 روپج ء وہ پیسہ ء ہم کمتر بیت - لاکرے تھا تو وتی قیمتی چیزینہی
 سہر چاندی بہت وزیر جواہرات ایندگ ضروری کاگداں ایر
 کنے -

لاکرے یک چابی گوں تھی کرا دومی گوں بنک ء جمع بیت۔
 پرچاک لاکر گوں ہر دو میں چابیاں پچ بیت - تھی اجازت و حاضر
 بودگ ء ابید آ پچ نہ بیت - اے وڈا تو وتی قیمتی چیزاں گوں
 حفاظت و رازداری بنک ء جمع کنے وتی قیمتی چیزاں لوگ ء
 ایر گنگ ء اچ مزی و ایندگ حادثہ گوں کیس خرچا رکنت کنے -

۱۱۔ بنک کرپڈٹ کارڈ تو مزین مزین دکانانی سرا خاص طور ء پشورل
 پمپانی سرا ٹوہیں خوبصورت و زیبائیں بورڈر ء دستگے کر آہنانی سرا

نوشتہ ہوتے کہ ایسے فلاں بینک کے کارڈ قبول بیت۔ تو ایسے فکر کرنا
 کہ ایسی چیز مطلب انت ہیا کہ اے گپا ما شمارا معلوم دار کینس
 ہر بینک کے حساب ہست آرا جگش کہ تئی واسطہ کرینس
 کارڈ اڈکنت۔ آ کارڈ سراتئی دستخط بیت کہ آئی تصدیق بینک
 افسر کنت۔ اے تئی بینک سرپٹ کارڈ انت۔ اے کارڈ تئی
 بٹوائے تھا گوں آسنا کیت۔

ظاہر انت اینکس زر دتی

گو نازرتہ نہ کنے۔ اے گپ احتیاط ہم خلاف انت۔ اینکس
 دتی گونا زورگے بجاہ کے کریڈٹ کارڈ کے استعمال زیات جوان
 انت۔ تو اچ ہا دوکان کے چیز بگر کہ اودا تئی بینک کے بورڈ
 جنو کنت۔ کلین چیزاں گیرگ کے رند اچ دوکاندار کے بل کے بلوٹیں
 نقد زر دیگ کے بجاہ کے دتی کریڈٹ کارڈ کے پیش بار۔ دوکاندار
 بل کے سراتئی دستخط کے گیت۔ گوں تئی کارڈ کے سرے دستخط کے دیے
 پہ دیے کنت۔ ایشیا رند زر دیگ کے بینر تو سامان کے ہر تہ
 کنے۔ پدا دوکاندار نئی دستخط کرتیگیں بل کے تئی بینک کے دیے دنت۔

تئی بنک بل ورقم ء ارج تئی حساب ء دوکاندار ء ادا کنت۔
 اے وڈا تو دتی دے چیزاں بعض زر کنگ ء کنگ ء
 بغیر گتہ کنے۔ بے چو مر بیت کہ تئی زر تگیں چیزاں قیمت ارج
 تئی بنک ء جمع بونگیں زراں زیات بہ بیت۔ ورنہ اے وڈا
 بعض ء را پریشانی بیت۔ ترا ارج کلان زیات پریشانی بیت۔
 گوں کریڈٹ کارڈ ء تو وڈ وڈیں چیزاں گتہ کنے۔ ہوٹل ء
 نان وائے کنے۔ گوں بالی گراب ء سفر کرتے کنے۔ اے کلانی سرا
 خرچ ء زر ء تئی بنک ہما ادارہ ء ارج تئی حساب ء ادا
 کنت۔ بے بنک کریڈٹ کارڈ ہما وقتا دت کہ تئی حساب
 تھا یک مقررہ رقم ہمیشہ جمع بہ بیت۔

۱۲۔ سفری چیک (ٹریولرز چیک) مردچا مخلوق ء سیل وگرد گے بعض

شوق پیداک بوتہ۔ ہر کس ء کہ فرصت رست پیلک ء چیزے
 پنچ ووردن ء سامان ماں کرت۔ ارج لوگ ء درکپیت۔
 ہر کس ء کہ بعض فرصت و زرہست آدری ملکان ہم

پہ گردو چرا رونت۔

اے ردا مخلوق دتی کاروبار ایندگہ ضروریات واسطہ ملک
تھاؤ دری مکان سفر کنت۔

ظاہر انت سیل و گردگ کاروبار اینگہ ضرورت واسطہ
سفر جنگ و خاطر پیسہ بودگ المینت۔ بے چکس زر گوں
و تازورگ کرتہ کنے؟ سیل گردگ و دقا برے گیابان و
گوزگ پکیت۔ برے گوں درآمد نزا نوکیں مردماں شپ گوازینگ
پکیت۔ کے زانت کہ اے چونت۔ احتیاط کنگ المینت
پوشیں دقا گوں و تاکیس رقم زورگ لوٹیت۔ باقی زر کہ
کہ گوں و تا برگ لوٹے ارج دتی بنک و آمان سفری چیک
جوڑ بکن۔

سفری چیک دش رنگیں کاگدے سرا نوٹ و وڈا جوڑ بوگنت
اے چیکان سرا دستخط کنگ و واسطہ دو خانہ جوڑ کرتہ گنت
اے چیکاں جاری کنگ و دقا بنک و افسر دتی دیم و ہما خانہ
تھا تہ دستخط و گیت۔ دومی خانہ خالی بیت۔ دومی خانہ ہما

دستاویز کے لئے کہ ایچ بینک نقد زر درگاہ بلوٹے۔

ایچ ہما چیک ء نقد رقم حاصل کنگ ء واسطہ ہما بینک
 یک ڈے کرا روگ المینت۔ بینک ء ہما ڈے انفر وقی دیا
 دومی خانہ دستخط ء رند ترا رقم ء دنت۔ اگہ تھی اے
 چیک گار بہ بنت دوزی بہ بنت یا یک ء پر زور ء ہرج
 ہ گپت۔ بلے کس ایچ آہناں نقد زر گپتہ نہ کنت۔ ہرچا کہ
 آہناں سراتھی دومی دستخط نہ بیت چوشیں وقتا تو وقی بینک
 اطلاع بدہ کہ تھی سفری چیک گار بوگنت۔ اے بینک تصدیق
 کنگ ء رند تھی رقم ء واپس کنت۔ تو ایچ نقصان ء پچھے۔
 ایشیا ابید اگہ تھی سفری چیک یا حادثہ ء تھا صنایع بوگنت
 تو وقی رقم ء ایچ ہما بینک ء گپتہ کنتے۔ یک مرے زبگ ء
 آئی سفری چیکان ء گوں باکس ء سہتہ۔ آئی بینک ء اے گپتہ
 تصدیق کرت کہ آیا ایچ ہما چیکان رقم گیرگ نہ بوتہ واقعی اے
 چیک یک حادثہ تھا صنایع بوگنت۔ ہدا رقم ء ادا کرت۔
 بے خلاف واسطہ تو چوشیں تجربہ کنتے۔ ہرچا کہ المہ چوشیں رقم

واپس گیرگ ء بعض وقت لگیت - بہر حال سفری چیک ال
 کیشن کہ بنک ء برا دیگ بوتہ صنایع بوتہ۔

۱۳۔ کمپیوٹرز مروجہ کمپیوٹر ء لفظ پنجو عام بوتہ کہ ہر کس آل

کنت تو ہم ادشکتہ۔ بلے المیہ تو زانے کہ کمپیوٹر چیا گزشتہ
 اے ہر وڈیں کارکنگے یک دت کاریں مشین اے

بنکانی تھا کہ کمپیوٹر استعمال بودگائنت آپہ وڈ وڈیں

کتاب دارگ معلومات پجائنگ ء واسطہ استعمال بودگائنت

بنک اے کمپیوٹراں وتی کائانی واسطہ کار مردکنگ ء

وتی حساب داروکانی و حکومت ء واسطہ ہم کار مردکننت۔

اے کمپیوٹرائی ذریعہ بنک ہر کارے کہ پہ مخلوقانی گہترے واسطہ

کنت۔ پرح آہناں چیزے تفصیل نوشتہ کنگ بنت۔

الف: عام طور ء ہا بنک ہا ڈل ء کہ نئی حساب مہنت گویا

تو لین دین کرتے کئے بلے اگہہ تو گوں کمپیوٹر ڈل ء حساب پرح کرتے

تو ہا بنک کمپیوٹر ڈل ء کہ ہر کجاں شہر ء بہ بیت لین دین

کرتے کئے۔ مثلاً اگرہ تھی حساب مہ لاہور سے کمپیوٹر ڈول ء بہنت
تو گوں کراچی کمپیوٹر ڈول ء لین دین کرتے کئے۔

ب۔ تو اچ بنک ء کمپیوٹر سے ذریعہ خاص معاملاتے معلوم دار کنگ
یا یاد دارینگ ء کارگپتہ کئے۔ مثلاً تو وقی پرائز بانڈ بنک ء کمپیوٹر
ذشتہ کن دقیقہ تھی انعام درکبت کمپیوٹر وت ترا اے باروا اطلاع
دنت۔ ترا ہر مرتبہ وقی پرائز بانڈ ء انعام فہرست چارگ نہ لویت۔
ج۔ گوشتگیں چیزے سال حکومت ء گوں بنکانی ہواری ء اے
انتظام کرتے کہ حج ء تمامیں درخواستانی معلومات کمپیوٹر گوں ء پورا
بکنت۔ کلیں درخواستاں پہچارت صحیح درخواستانی سرا عمل بکنت۔
اے کار ء کمپیوٹر وت کنت۔ کلیں مردمان اے باروا معلوم دار
کنت۔ اے وڈا بنک مذہبی فرضیہ ادا کنگ ء تنہا ہم مردمانی بت
کنت۔

د۔ بعض مزین مزین لین دین ء ادارہ مثلاً واڈا۔ سوئی گیس بنک ء
کمپیوٹر ذریعہ بجلی و گیس بل دیم دیگ و آمانی وصول یابی انتظام
کرتے۔ اے ادارہ وقی ملازمان ء تنخواہ دیگ ء انتظام ہم گوں

کمپیوٹر ڈاٹا - اے ڈاٹا اے ادارہ کی دفتری کارکنگ
 بوٹے حساب کتاب ۽ تھا غلطی ۽ خطرہ ہم کم بوٹے۔

سیکھی بہار

بنکانی آمدن مد

اے زیبائیں ماٹھی - اے ٹوپیں وش پوشین افسر اے ٹوپیں کار
 خوبصورتیں نوکیں سکوتر - راست بزانے اے کل بنک ۽ کاروبار
 بلائنگ ۽ واسطہ المینت - ہر ایک بنک ۽ تھا بعض مردم کار
 کنت - اے کل مردم بنکانی کارکنگ ۽ واسطہ المینت - آہان
 کار زیادہ بودگ ۽ سوب ۽ شپ ۽ ہم کارکنگ پکیت
 باور بکن بنک ۽ چھٹی ۽ - بنک بند نہ بیت - ایو کا دری کار
 نہ بیت بنک ۽ تھا کلیں افسر و ایندگہ اہل کار متواتر
 کارکننت۔

خیر اے گپ گوں گپ ۽ درکیت بے مستری سوال ایشت

کہ اے کلیں کارانی واسطہ بنک زراچ کجا کاریت۔ یعنی بنک و
 آمدن و ذریعہ چینت۔ ذن ماشمارا بنکانی آمدن و ذرائع باروا
 چیزے گوشن۔

لف ۱۔ واپار ماخلوق ہر پیسہ کہ بشکان تھا بیع کنن۔ آکلان ہما
 بنک وقتی بنجابی بنک و دیم دنت۔ بنجابی بنک و ڈول آہنان و
 واپارے تھا کار مرد کنت۔ اے وڈا فائدگ حاصل کنت۔ بلے
 اے وڈا واپار واسطہ زرایر کنگ و خاطر بنک و اے گپ
 اہام کنگ انت کہ آٹ کرا ہر دقت یک خاص رقم و ابر بیت
 کہ آٹ ہر روپے کارے واسطہ کار مرد کنگ بہ بیت۔ یعنی زر جمع
 کنوکان پرج وڈیں تکلیف مہ بیت کہ اگہ آبلوئنت وقتی رقم یا
 آٹ یک حصہ اچ بنک و در بکنت بنک ارج وقتی تجربہ ہا اے
 گپ و اندازہ کنت۔ باقی رقم و واپارے تھا کار مرد کنت
 تاکہ نفع بگرننت۔

ب۔ دام سرا نفع - بنک وڈ وڈیں ادارہاں و مخلوقاں ضمانت

سرا زر عا پر دام دینت - نفع گیرنت - اے نفع شرح

آشرح زیادت کہ بنک وقی حساب دارو کان دینت - اے

بنک دام ۽ سرا جو این نفع حاصل بیت -

ج۔ کمیشن

۱۔ پیچو کہ پیسرا گوشگ بوتہ کہ تو گوں بنک ڈرافٹ ۽

شہراں زر دیم داتہ کنے - بنک ڈرافٹ دیم دیگ ۽ واسطہ بنک

کیں کمیشن گپت - بالکل ہما وڈا کہ ڈاک خانہ والا منی آرڈر

دیم دیگ ۽ واسطہ کمیشن گپت فرق ایو کا ایشنت منی آرڈر

کیشن ۽ مقابلہ ہا بنک ڈرافٹ ۽ کمیشن بعض کم انت -

ہے وڈا تہی واسطہ آکہہ اپج دومی شہر ۽ چیک ۽ ذریعہ

زرکیت - تو آرا وقی بنک ۽ جمع کنے - بنک وقی اپج دومی

شہرے بنک ۽ تہی رقم ۽ وصول کنت - تہی حساب نہا جمع

کنت - اے خدمت ۽ واسطہ بنک اپج تہی حساب ۽ یک

معمول کمیشن ۽ کاٹ کنت -

سفری چیک ہم معمول کیشن ء بہ جوڑ بنت - ہے وڈا بنک اینڈر
 لین دین ادارمانی حصہ لمانی بہاد خریدے و سراسر کیشن گیرنت - پرچاکر
 بنک اے وڈیں گونڈ گونڈیں ہزارانی کار کننت کہ آہانی سراسر
 کیشن گیرنت - ہیں گونڈیں گونڈیں رقم بعض مزینں رقم و جوڑ
 جوڑ بیت -

د۔ ماڈیانی کرایہ بنکان وقی دفتر و جوڑ کنگ و خاطر مزین مزین
 ماڈی اڈ کرتے - ہنچو کہ سنا عام طور اشتہارانی اینڈر عکسان تہا
 گنت - المیہ اے ماڈی اچ بنکانی ضرورت ء بعض زیانتت بنک
 پہ زانت اے وڈیں ماڈی جوڑ کننت - تاکہ وقی ضرورتاں پیدا
 کنگ ورنہ باقی ماڈیاں پہ کراہ بدینت بنکان اے وڈیں ماڈیانی
 تہا ہروڈیں واپارے دفتر پچ بوتگنت - اچ آہناں بنک کراہ گنت -
 اے وڈا اے ماڈی بنکانی آمدن ویک پائیداریں وسیلہ انت

ر۔ لاکر و کمپیوٹرے کراہ بنکان وقی حساب دار و کان واسطہ

لاکر ایہ کرتے۔ اے لاکرانی استعمال و واسطہ اپج آہاں کے کراہ گیرنت
 بعض شہرانی تھا اپج لاکر ء ہزاراں مردم فائدگ گیرنت۔ اے
 وڈا بنکان ء کر لہے یک جوانیں رقم دست پکیت۔
 بنکان دتی حساب ء داروکانی د حکومت و واسطہ کمپیوٹر و نظام
 کرتے۔ آہاں ء اپج ایٹاں جوانیں کراہ رسیت۔ آمدن اے
 گونڈ گونڈیں ذریعہ یک جاہ بودگ رند بنکانی واسطہ یک مزنیں
 رتے جوڑ بیت۔

ہماری مطبوعات

نمبر شمار	نام کتاب	مصنف کا نام	قیمت
۱-	جوئسال حصہ اول	عطا شاہ	۳/۵۰
۲-	جوئسال حصہ اول	میر گلزار خان مری	۲۸/۰۰
۳-	بلوچستان کی کہانیاں	میر گل خان نصیر	۱۵/۰۰
	شاعروں کی زبانی		
۴-	بلوچی رزمیر شاعری	میر گل خان نصیر	۲۵/۰۰
۵-	بلوچی عشقیہ شاعری	میر گل خان نصیر	۲۵/۰۰
۶-	صحافت وادی	کمال الدین احمد	۳۰/۰۰
۷-	آئینہ خاران	عبدالقادر اشیر	۲۰/۰۰
۸-	پریوں کی کہانیاں	ترجمہ عبدالغفار ندیم	۲/۰۰
۹-	بلوچی عشقیہ کہانیاں	ترجمہ عبدالغفار ندیم	۲/۰۰
۱۰-	قدیم بلوچی کہانیاں	ترجمہ عبدالغفار ندیم	۲/۰۰
۱۱-	بلوچستان میں (فارسی شاعری)	ڈاکٹر انعام الحق کوثر	۶/۰۰
۱۲-	جوہر معظم	گل محمد ناطق مکرانی	۳/۵۰
۱۳-	دیوانِ علیم	علیم احمد علیمی	۶/۰۰
۱۴-	سرست بلوچستان	ذکیہ سردار خان	۶/۰۰
۱۵-	لہہ دگر ناز (اردو انگریزی)	بشیر احمد بلوچ	۱/۲۵
۱۶-	بلوچستان ماقبل تاریخ	ملک محمد سعید دہوار	۷/۰۰
۱۷-	نغمہ کوہسار	عبدالرحمان غور	۲/۵۰
۱۸-	بلوچی گرامر	آغا میر نصیر خان احمد زئی	۷/۰۰

بلوچی ایکڈمی کوئٹہ